

Handleiding scripties

Een praktische handleiding voor het schrijven en/of verbeteren van jouw scriptie

Februari 2018

Tekst- en vertaalbureau BHK200

Handleiding scripties

Een praktische handleiding voor het schrijven en/of verbeteren van jouw scriptie

Deze handleiding is een uitgave van:

Tekst- en vertaalbureau BHK200

Bert Haanstrakade 200

1087 DK Amsterdam

www.bhk200.nl

info@bhk200.nl

Handleiding scripties

© Tekst- en vertaalbureau BHK200, 2015 (versie 1)

© Tekst- en vertaalbureau BHK200, 2018 (versie 4)

Wanneer je iets wilt overnemen of gebruiken uit deze handleiding voor eigen doeleinden, dan vind ik dat hartstikke leuk! Ik wil alleen wel graag weten wie het gebruikt, waarom en waarvoor (via info@bhk200.nl). Het is niet toegestaan delen uit deze handleiding te kopiëren voor eigen of commercieel gebruik zonder mij daarvan op de hoogte te stellen.

Voorwoord

In augustus 2013 ben ik begonnen met Tekst- en vertaalbureau BHK200. Al snel kreeg ik vele verzoeken van studenten van zowel het hbo als het wo om hun afstudeerscriptie te redigeren. Ik heb inmiddels honderden scripties, essays, verslagen, korte onderzoeken en andere studie-gerelateerde documenten nagekeken en geredigeerd (zie mijn [website](#) voor een overzicht).

Het viel mij op dat veel scripties dezelfde 'fouten' bevatten, zowel in de taal als in de structuur. Dat bracht mij op het idee om een korte lijst met tips te maken die ik op mijn website heb gepubliceerd (<http://www.bhk200.nl/tips-scripties/>). Studenten kunnen deze eenvoudige tips gebruiken om hun scriptie te verbeteren. Deze tips zijn kort maar krachtig en gebaseerd op de scripties die ik onder ogen heb gehad. Omdat sommige studenten behoefte hadden aan meer uitleg en andere of gedetailleerdere tips, heb ik deze handleiding opgesteld.

Deze handleiding bevat een leidraad voor het schrijven en/of verbeteren van een scriptie en betreft vooral de tekst, lay-out en structuur van de scriptie. De inhoud van de scriptie komt af en toe ook naar voren, maar de focus ligt voornamelijk op de tekst, lay-out en de indeling.

Op internet en in de boekhandel zijn al vele handleidingen voor het schrijven van een scriptie te vinden, dus ik pretendeer niet dat ik nieuwe inzichten of ideeën heb. Echter, door de vele scripties die ik onder ogen heb gehad, kan ik je wel behoeden voor een aantal veelvoorkomende fouten. Bovendien komen de voorbeelden in de handleiding uit door mij geredigeerde hbo-scripties. De titels van de scripties en de namen van studenten, instellingen én stage-verlenende organisaties worden in verband met de vertrouwelijkheid uiteraard niet genoemd. Omdat de voorbeelden in de handleiding écht zijn, denk ik dat je als (hbo-)student daar je voordeel mee kunt doen.

Ik hoop dat ik je middels deze handleiding verder kan helpen bij het schrijven en/of verbeteren van jouw scriptie. Wanneer je vragen of aanvullingen hebt, dan kun je contact met me opnemen via info@bkh200.nl.

Ik wens je veel succes met het schrijven van jouw scriptie! Schroom in elk geval niet om mij te e-mailen wanneer je vragen hebt!

Olga Aarsman
Tekst- en vertaalbureau BHK200
Amsterdam, februari 2018

Wanneer je iets wilt overnemen of gebruiken uit deze handleiding voor eigen doeleinden, dan vind ik dat hartstikke leuk! Ik wil alleen wel graag weten wie het gebruikt, waarom en waarvoor (via info@bkh200.nl). Het is niet toegestaan delen uit deze handleiding te kopiëren voor eigen of commercieel gebruik zonder mij daarvan op de hoogte te stellen.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
INHOUDSOPGAVE	3
LIJST VAN TABELLEN EN FIGUREN	7
Tips voor het schrijven	7
Voorbeelden	7
Figuren	9
VOORDAT JE BEGINT ...	10
Syllabus afstuderen	11
Plan van aanpak	11
Onderdelen plan van aanpak.....	11
Planning.....	12
Van PvA naar scriptie.....	12
Logboek	13
DEEL 1 STRUCTUUR	14
1.1 Onderdelen scriptie	15
1.2 Structuurschema	17
1.2.1 Stap 1: schema in hoofdstukken.....	17
1.2.2 Stap 2: van hoofdstuk naar paragraaf.....	17
1.2.3 Stap 3: van paragraaf naar alinea.....	22
1.2.4 Stap 4: Schrijven.....	24
DEEL 2 INTRODUCTIE	25
2.1 Titelpagina	26
2.2.1 Inhoud.....	26
2.2.2 Titel.....	28
2.2.3 Subtitel.....	28
2.2 Voorwoord	30
2.2.1 Algemene informatie.....	30
2.2.2 Ervaringen.....	31
2.2.3 Dankwoord.....	31
2.2.4 Afsluiting.....	32
2.3 Inhoudsopgave	33
2.4 Managementsamenvatting/Executive Summary	34
DEEL 3 MIDDENSTUK	36
3.1 Inleiding	37
3.1.1 Aanleiding: waarom?.....	37
3.1.2 Probleemanalyse: waarom?.....	37
3.1.3 Doelstelling: wat/waarom?.....	39
3.1.4 Probleemstelling/centrale vraag/hypothese: wat?.....	40
3.1.5 Deelvragen/onderzoeksvragen: wat?.....	44
3.1.6 Onderzoeksmethode: hoe?.....	45

3.1.7	Reikwijdte van het onderzoek	47
3.1.8	Leeswijzer	47
3.2	De onderneming/opdrachtgever	47
3.3	Theoretisch kader	49
3.4	Onderzoeksmethode	54
3.4.1	Onderzoeksmethoden	54
3.4.2	Enquêteonderzoek	56
3.4.3	Secundaire analyse	59
3.4.4	Experimenteel onderzoek	60
3.4.5	Literatuuronderzoek.....	60
3.4.6	Observatieonderzoek	61
3.4.7	(Open) Interview.....	61
3.4.8	Analyse en presentatie resultaten	63
3.4.9	Betrouwbaarheid en validiteit	64
3.5	Onderzoeksresultaten en analyse	65
3.5.1	Fase 1: Voorbewerking.....	65
3.5.2	Fase 2: Analyse.....	65
3.5.3	Presentatie resultaten (schriftelijk)	66
3.5.4	Presentatie resultaten (grafisch)	68
DEEL 4	CONCLUSIE	71
4.1	Conclusie	72
4.2	Discussie	74
4.2.1	Validiteit van het onderzoek.....	74
4.2.2	Beperkingen van het onderzoek	74
4.2.3	Suggesties voor vervolgonderzoek	75
4.3	Advies/aanbevelingen	77
4.4	Planvorming.....	78
DEEL 5	OVERIGE ONDERDELEN	79
5.1	Bijlagen	80
5.2	Reflectie	81
5.3	Nawoord.....	83
DEEL 6	LITERATUURLIJST EN BRONVERMELDING	84
6.1	Inleiding	85
6.2	Richtlijnen literatuurlijst.....	85
6.2.1	APA.....	86
6.2.2	Harvard/Boston	88
6.2.3	Chicago.....	90
DEEL 7	TAAL	92
7.1	Taalgebruik.....	93
7.1.1	Spreektaal versus schrijftaal	93
7.1.2	Persoonsvormen	93
7.1.3	Formeel/informeel	93

7.1.4	Afkorting	94
7.1.5	Advies	95
7.2	Spelling	96
7.2.1	Spellingscontrole	96
7.2.2	Groene of Witte Boekje	96
7.2.3	Engelse woorden	97
7.2.4	Veelvoorkomende 'schoonheidsfoutjes'	97
7.3	Argumentatie	104
7.4	Signaalwoorden	106
7.5	Getallen	108
7.6	Voorzichtigheid	109
7.7	Overig	109
DEEL 8	LAY-OUT	110
8.1	Lettertype, lettergrootte en regelafstand	111
8.2	Koppen	113
8.2.1	Lettertype, lettergrootte en regelafstand	113
8.2.2	Nummering koppen	114
8.3	Automatische inhoudsopgave	115
8.4	Witregels en inspringen	117
8.4.1	Inspringen	117
8.4.2	Witregels	117
8.5	Opsommingstekens en nummering	119
DEEL 9	MARKETINGPLAN	123
9.1	Inleiding	124
9.2	Onderzoek naar consument en product	124
9.3	Doel	124
9.4	Situatieanalyse/SWOT-analyse	125
9.5	Keuze marketingstrategie	125
9.6	Doelstelling(en) marketingstrategie	125
9.7	Doelgroep marketingstrategie	126
9.8	Marketinginstrumenten/-mix	126
9.9	Propositie	127
9.10	Budget	127
9.10.1	Kostensoorten	127
9.10.2	Onderbouwing van kosten	129
9.11	Planning/plan van aanpak	130
9.12	Evaluatie	130
9.13	Uitgewerkt voorbeeld van een marketingplan	131
DEEL 10	IMPLEMENTATIEPLAN	141
10.1	Inleiding	142
10.2	Inleiding/scope en afbakening	142
10.3	Gevolgen voor organisatie	143

10.4	Gevolgen personeel (incl. training en opleiding)	143
10.5	Gevolgen voor ICT/facilitair	143
10.6	Risicoanalyse	144
10.7	Aanpak implementatie	144
10.8	Projectorganisatie	145
10.9	Planning implementatie	145
10.10	Resourceplanning	145
10.11	Budget	146
10.12	Communicatie	146
10.13	Uitgewerkt voorbeeld van een implementatieplan	147

Lijst van tips, voorbeelden en figuren

Tips voor het schrijven

Kader 1. Tips voor de structuur.....	16
Kader 3. Tips voor het schrijven.....	24
Kader 4. Voorbeelden subtitel.....	28
Kader 5. Tips voor de titelpagina.....	28
Kader 6. Twee voorbeelden van een eerste alinea in het voorwoord.....	30
Kader 7. Twee voorbeelden van ervaringen in het voorwoord.....	31
Kader 8. Voorbeeld dankbetuiging voorwoord.....	31
Kader 9. Voorbeeld afsluiting van het voorwoord.....	32
Kader 10. Tips voor het voorwoord.....	32
Kader 11. Tips voor de inhoudsopgave.....	33
Kader 12. Tips voor de samenvatting/executive summary.....	35
Kader 13. Tips voor het opstellen van de probleemanalyse.....	38
Kader 14. Probleemanalyse: ervaring hbo-student.....	39
Kader 15. Voorbeelden van een doelstelling.....	40
Kader 16. Voorbeelden beschrijvende probleemstelling.....	41
Kader 17. Voorbeelden verklarende probleemstelling.....	41
Kader 18. Voorbeelden toetsende probleemstelling.....	41
Kader 19. Voorbeelden adviserende probleemstelling.....	42
Kader 20. Voorbeelden voorschrijvende/instruerende probleemstelling.....	42
Kader 21. Voorbeeld voor het formuleren van de probleemstelling.....	43
Kader 22. Tips voor het formuleren van de probleemstelling.....	43
Kader 23. Voorbeeld voor het formuleren van deelvragen.....	44
Kader 24. Tips voor het formuleren van deelvragen.....	45
Kader 25. Voorbeeld leeswijzer.....	47
Kader 26. Voorbeeld kernwoorden theoretisch kader (oriëntatiefase).....	50
Kader 27. Voorbeeld voor het wel of niet gebruiken van een bepaalde theorie.....	53
Kader 28. Tips voor het theoretisch kader.....	53
Kader 29. Voorbeelden afsluiting enquête.....	58
Kader 30. Meer informatie over validiteit en betrouwbaarheid.....	64
Kader 31. Voorbeelden beschrijven van de resultaten.....	66
Kader 32. Tips voor het presenteren van de resultaten.....	67
Kader 33. Voorbeeld cirkeldiagram geslacht.....	68
Kader 34. Voorbeeld kruistabel.....	69
Kader 35. Voorbeeld beginzin conclusie.....	72
Kader 36. Uitwerking deelvragen in de conclusie.....	72
Kader 37. Tips voor het schrijven van de conclusie.....	73
Kader 38. Tips voor het schrijven van de discussie.....	75
Kader 39. Tips voor het schrijven van het advies.....	77
Kader 40. Tips voor het schrijven van een plan.....	78
Kader 41. Tips voor de bijlagen.....	80
Kader 42. Tips voor het schrijven van de reflectie.....	82

Kader 43. Tips voor het schrijven van het nawoord	83
Kader 44. Tips voor de literatuurlijst (1)	85
Kader 45. Tips voor de literatuurlijst (2)	90
Kader 46. Tips voor minder ouderwets taalgebruik	94
Kader 47. Afkortingen	95
Kader 48. Tips voor taalgebruik	95
Kader 49. Veelvoorkomende fouten: Aantal is/zijn	97
Kader 50. Veelvoorkomende fouten: gebeuren, investeren, bepalen (1).....	98
Kader 51. Veelvoorkomende fouten: gebeuren, investeren, bepalen (2).....	98
Kader 52. Geslacht zelfstandige naamwoorden	100
Kader 53. Woorden met social media, marketing en online	101
Kader 56. Lijst van verbindingswoorden	106
Kader 59. Tips voor lettertype, lettergrootte en regelafstand	112
Kader 63. Tips voor opsommingen in de tekst	122

Voorbeelden

Kader 2. Voorbeeld schrijven alinea	24
Kader 4. Voorbeelden subtitel.....	28
Kader 8. Voorbeeld dankbetuiging voorwoord.....	31
Kader 9. Voorbeeld afsluiting van het voorwoord	32
Kader 15. Voorbeelden van een doelstelling	40
Kader 16. Voorbeelden beschrijvende probleemstelling	41
Kader 17. Voorbeelden verklarende probleemstelling	41
Kader 18. Voorbeelden toetsende probleemstelling	41
Kader 19. Voorbeelden adviserende probleemstelling	42
Kader 20. Voorbeelden voorschrijvende/instruerende probleemstelling.....	42
Kader 21. Voorbeeld voor het formuleren van de probleemstelling.....	43
Kader 23. Voorbeeld voor het formuleren van deelvragen.....	44
Kader 25. Voorbeeld leeswijzer	47
Kader 26. Voorbeeld kernwoorden theoretisch kader (oriëntatiefase).....	50
Kader 27. Voorbeeld voor het wel of niet gebruiken van een bepaalde theorie	53
Kader 29. Voorbeelden afsluiting enquête	58
Kader 31. Voorbeelden beschrijven van de resultaten	66
Kader 33. Voorbeeld cirkeldiagram geslacht.....	68
Kader 34. Voorbeeld kruistabel.....	69
Kader 35. Voorbeeld beginzin conclusie	72
Kader 54. Voorbeelden argumentatie	105
Kader 55. Voorbeeld gebruik opsomming	106
Kader 57. Voorbeelden lettertype en lettergrootte	112
Kader 58. Voorbeeld van een combinatie van lettertype, lettergrootte, regelafstand	112
Kader 60. Voorbeeld opsomming met enkele woorden (CANVAS) (1).....	120
Kader 61. Voorbeeld opsomming met hele zinnen (CANVAS) (2)	121
Kader 62. Voorbeeld opsomming is vervolg op inleidende zin (CANVAS) (3).....	122
Kader 64. Voorbeeld marketingplan: onderzoek naar consument en product	124

Kader 65. Voorbeeld marketingplan: SMART-geformuleerde marketingstrategiedoelstelling	125
Kader 66. Voorbeeld marketingplan: beschrijving doelgroep	126
Kader 67. Voorbeeld marketingplan: beschrijving marketinginstrumenten	127
Kader 68. Voorbeeld marketingplan: propositie	127
Kader 69. Voorbeeld marketingplan: budget	128
Kader 70. Voorbeeld marketingplan: budget Google Adwords	129

Figuren

Figuur 1. Structuurschema: organigram	18
Figuur 2. Structuurschema: paragrafen maken (1)	19
Figuur 3. Structuurschema: paragrafen maken (2)	20
Figuur 4. Structuurschema: paragrafen maken (3)	22
Figuur 5. Structuurschema: alinea's maken.....	23
Figuur 6. Voorbeeld informatiepagina	27
Figuur 7. Invoegen nummering kopjes	114
Figuur 8. Invoegen automatische inhoudsopgave	115
Figuur 9. Inhoudsopgave bijwerken.....	116
Figuur 10. Witregels invoegen	117
Figuur 11. Inspringen alinea's	118
Figuur 12. Opsommingen maken	119